Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної конференції 27-28 жовтня 2022 року

Україна, Мукачево
27-28 жовтня 2022 р.

УДК 37:378.011.3-057.4:316.476(477:4)(043.2)
О-72

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Стахів Марія Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2022. – 402 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2022

ТЯСКО В. М., ЧОВРІЙ С. Ю. АКТУАЛІЗАЦІЯ РЕТРОДОСВІДУ БУДИТЕЛІВ ЗАКАРПАТТЯ У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ У ХІХ СТОЛІТТІ 346

ФАБРИЦІЙ І.І., БРИЖАК Н.Ю. ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ 348

ФАЛОВСЬКА І.Д., СЕМЕНЮК С.С. ПСИХОЛОГІЯ ВПЛИВУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НА ПОЧАТКОВУ ШКОЛУ 351

ФЕДОРЕНКО Т.С. ЗАПОБІГАННЯ БУЛІНГУ В ДИТЯЧОМУ КОЛЕКТИВІ ЗА ДОПОМОГОЮ РОБОТИ З ХУДОЖНІМ ТЕКСТОМ НА УРОЦІ ЧИТАННЯ 353

ФЕНЦИК А.Ю., КАРТАШОВА Л.А. РОЛЬ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ 355

ХОМА О.М. ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ФОНЕТИКО-ОРФОЕПІЧНИХ УМІНЬ 359

ЧЕКАН О.І. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ЛОГОПАТАМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ 361

ЧЕКАН О.І., ВАСИЛЕНКО Н.А. НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА 364

ЧЕКАН О.І., ДЕРБАЙ А.В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЦІЛІСНОЇ ОСОБИСТОСТІ СУЧАСНОЇ ДИТИНИ 365

ЧЕКАН О.І., ПАНЬКІВ Е.І. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ІНТЕГРАЦІЯ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ 367

ЧЕРВОНЕНКО К.С. ПЕРЕВАГИ ОСВІТНЬОЇ ПЛАТФОРМИ MOODLE У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ 368

ЧЕРЕПАНЯ Н.І., БІЛЕЙ Є. НЕТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ І ФОРМИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ 371

ЧЕРЕПАНЯ Н.І., КЕНТЕШ М. ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ 373

ЧЕРЕПАНЯ Н.І., КОНИК Х.І. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАГАРТУВАННЯ ВОДОЮ ДИТЯЧОГО ОРГАНІЗМУ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЗНИЖЕННЯ ЗАХВОРЮВАНОСТІ ДОШКІЛЬНИКА 376

ЧЕРНІЧЕНКО І.Ю. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В ПРОЦЕСІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ 378

ЧОВРІЙ С. Ю. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УГОРЩИНИ 381

ЧОВРІЙ С. Ю.
Мукачівський державний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УГОРЩИНИ

На сучасному етапі проблема входження національного освітнього простору в європейський, набуває особливого значення. «Приєднавшись до Болонського процесу ще в 2005 році, Україна взяла на себе зобов'язання реформувати систему вищої освіти відповідно до європейських стандартів та цінностей» [1]. Під час засідання Групи супроводу Болонського процесу (Bologna Follow-Up Group), що відбулося 4 березня 2020 року в Києві було визначено нові пріоритети до 2030 року, які ухвалено Римським Міністерським Комюніке [2].

У цьому контексті актуалізується доцільність вивчення позитивного досвіду країн Європейського простору вищої освіти. Враховуючи спільність історико-політичних, соціально-економічних та суспільно-культурних умов розвитку України та Угорщини, особливий інтерес викликає досвід останньої у реформуванні системи професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів в умовах євроінтеграції.

Аналіз наукових досліджень дає підстави стверджувати, що методологічні основи сучасної філософії освіти досліджено в працях В. Андрущенка, В. Бондаря, В. Кременя та ін.; шляхи реформування та інноваційного розвитку вищої освіти обґрунтовано в наукових публікаціях О. Дубасенюк, М. Згуровського, І. Зязюна, Н. Ничкало, М. Пантюка та ін.; концепціям неперервної професійної освіти присвячені дослідження С. Гончаренка, Р. Гуревича, С. Сисоєвої та ін.; психолого-педагогічні засади професійної підготовки вчителів у країнах Європейського Союзу та США висвітлено в наукових розвідках О. Заболотної, Т. Ключковича, Е. Майбороди, Л. Пуховської та ін.; розвиток освіти країн Вишеградської четвірки вивчали М. Поп'юк, Н. Чорна; тенденціям розвитку професійної підготовки майбутніх учителів початкової освіти у країнах Східної Європи присвячені дослідження К. Біницької.

В Угорщині процес інтеграції національної освіти в європейський освітній простір почався в 2004 році, коли країна стала членом ЄС. Сучасна система освіти реалізується шляхом рівневої (угор.

osztott képzés) або неподільної (угор. osztatlan képzés) моделей освітньої та професійної підготовки фахівців, що організовують автономні, визнані державою заклади вищої освіти: державні, приватні, конфесійні.

Підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється згідно трьох рівнів вищої освіти: бакалаврського, магістерського та освітньо-наукового / освітньо-творчого. Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої або наукової програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти: бакалавр (BSc = Bachelor of Science, BA = Bachelor of Arts), магістр (MSc = Master of Science, MA = Master of Arts), доктор філософії (PhD = Doctor of Philosophy) /доктор мистецтва (DLA = Doctor of Liberal Arts) [3]. Бакалаврські програми пропонують коледжі та університети, магістерські – здебільшого університети, докторські – тільки університети.

Рівні вищої освіти:

– бакалаврський (базовий), що присуджується закладом вищої освіти в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180–240 кредитів ECTS (нормативний строк підготовки становить 3–4 роки);

– магістерський, що присуджується закладом вищої освіти в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 60–120 кредитів ECTS (нормативний строк підготовки становить 1–2 роки);

– доктор філософії / доктор мистецтва, що присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідно освітньо-наукової програми, обсяг якої становить не менше 180 кредитів ECTS та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді (нормативний строк підготовки становить 2+2 роки).

Безперервна, неподільна модель, передбачає здобуття магістерського рівня вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти, становить 300–360 кредитів ECTS (з нормативним строком підготовки 5–6 років). Для здобуття магістерського рівня вищої освіти медичного, стоматологічного, фармацевтичного, юридичного, архітектурного, ветеринарного, богословського, мистецького спрямування [3].

Диплом про вищу освіту здобувач отримує після складання комплексного фахового екзамену, захисту кваліфікаційної роботи та за наявності сертифікату, що підтверджує рівень володіння іноземною мовою на рівні B2.

Для професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів характерна рівнева модель.

Список використаних джерел

1. Пріоритетами Болонського процесу до 2030 року мають стати збалансована академічна мобільність та посилена роль вищої освіти у досягненні Цілей сталого розвитку. URL: https://mon.gov.ua/ua/news/prioritetami-bolonskogo-procesu-do-2030-roku-mayut-stati-zbalansovana-akademichna-mobilnist-ta-posilena-rol-vishoyi-osviti-u-dosyagnenni-cilej-stalogo-rozvitku-yegor-stadnij (Дата звернення: 18.10.2022)
2. Rome Ministerial Communiqué. EHEA Ministerial Conference, Rome, November 19, 2020. URL: https://www.coe.int/en/web/education/-/council-of-europe-at-the-ehea-ministerial-conference
3. 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról. URL: https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100204.tv (Дата звернення: 14.10.2022)

ШЕВЧЕНКО К.В.
Київський національний лінгвістичний університет, Україна

РОЗВИТОК УМІНЬ ТА НАВИЧОК УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ З КИТАЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ У МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ НА ПОЧАТКОВИХ ЕТАПАХ

Якісна підготовка фахівців перекладу знаходиться у центрі уваги вітчизняних та світових науковців досить давно, але через те, що світ не стоїть на місті та постійно змінюється, певні зміни відбуваються і в мові. Насамперед це стосується ізолюючих типів мов, таких як китайська. Підготовка фахівця з перекладу китайської мови потребує особливої уваги, адже вона надзвичайно складна фонетично та граматично. Актуальність нашого дослідження полягає в тому, що пошук, відбір та вдосконалення методів та технік навчання усного перекладу з китайської мови на українську, через швидкий розвиток та складнощі її опанування є важливим питанням для сучасної вітчизняної педагогічної науки. Отже, вважаємо за доцільне розглянути саме проблему розвитку вмінь та навичок усного перекладу з української мови на китайську у майбутніх перекладачів на початкових етапах навчання у закладах вищої освіти.

Загальні особливості методики навчання перекладу, основні форми та методи перекладу досліджував професор Чернова-

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26
тел./факс +380-3131-21109
Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua
E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua
Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: http://dspace.msu.edu.ua:8080
Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: http://msu.edu.ua/library/